

lakáshivatalában dolgozott, amely a Zsidó Tanács ügyosztályának alapjául szolgált.⁶¹

A kitértek ügyosztályát a kikeresztelkedett zsidók ügyeinek intézésére hozták létre, akiket a németek a Zsidó Tanács hatáskörébe utaltak. Az osztály rövid életű volt, mert miután a keresztény egyházak képviselői panaszt nyújtottak be amiatt, hogy a németek zsidóként kezelik a kitérteket, egy új szervezet, a Magyarországi Keresztény Zsidók Szövetsége hatáskörébe kerültek át.⁶²

Állandóan nagyszámú zsidó jelentkezett a hitközség székházában panaszaival, és hogy tájékoztatást kapjon – az ő érdekükben rövidesen tájékoztató irodát hoztak létre. Később, a nyár folyamán ebben az irodában állították össze, cionista irányítás alatt, az ún. Kasztner-csoportot.⁶³

Az idő előrehaladtával rettenetesen megnövekedtek a különböző osztályok munkaterhei. Híre ment annak, hogy a zsidó vezetők kérésére a Gestapo valóban szabadon engedett néhány embert; erre sok ezer zsidó vette ostrom alá a Tanács székházát különböző egyéni kedvezményekért. Néhányan azt szerették volna, ha a központi szervezet megkeresi hozzátartozóikat; mások arról akartak megbizonyosodni, hogy internált családtagjaik vagy barátaik megfelelően vannak elszállásolva és ellátva; ismét mások a lakásuk elvételéből eredő igazságtalanságért akartak elégtételt venni, vagy utazási engedélyt akartak szerezni. Egyre több üldözöttet érdekeltek a kikeresztelkedés lehetőségei – így reméltek megmenekülni az üldözéstől.

Ennek következtében óriási mértékben emelkedett a Zsidó Tanács különböző osztályain alkalmazott tisztviselők és irodai alkalmazottak száma. Sokan önként vállaltak feladatot, azt remélvén, hogy a Tanáccsal kapcsolatba kerülve, s ezáltal a Tanács „védelmét” élvezve, könnyíteni tudnak saját sorsukon. Néhányan fáradhatatlanul és odaadóan dolgoztak üldözött hittestvéreik érdekében; mások a háború előtti időszak bürokratikus hagyományaihoz ragaszkodtak. Egyesek azonban diktatórikus eljárásokat követtek, s a német és magyar hatóságokkal fennálló közvetlen kapcsolataikkal büszkélkedtek. De beépített ügynökök jelenlétét gyanítva, mindenkinek, a Tanács vezetőinek is, igen óvatosan kellett cselekednie.⁶⁴

Noha egyfajta biztonságot még a deportálások Horthy által július elején történt leállítását után is jelentett az, ha valaki a Tanácsnál állt alkalmazásban, a szabadulás és a mentés új lehetőségeinek felbukkanásával ennek vonzereje némileg csökkent. Létrejött a svájci hatóságok közreműködésével az az iroda, amelyben bizonyos számú zsidó kívándorlási céllal névsorba vétethette magát. Az új mentési központok nemcsak a fiatal *halucokat* vonzották, hanem számos tanácsi alkalmazottat és önkéntest is,